

Kaos na sceni opozorilo pred resničnim kaosom

SNG Nova Gorica »Črno komedijo« finskega avtorja Mike Myllyaha je na oder postavil režiser Diego de Brea, ki je v tematiziranju in poglobljanju psiholoških ujedov mojster

Marij Cuk

NOVA GORICA Mika Myllyaho (1966) je na Finskem prepoznaten dramatik, režiser, igralec in vodja gledaliških hiš, a tudi v tujini, predvsem zaradi »črne komedije« *Kaos*, ni neznano ime. Njegova pisava zajema iz vrča problemov sodobnega človeka, iz njegove nelagodnosti živeti v svetu, ki se ne oziroma na individualne krče in v svoji globalizacijski ihti pozablja na humanistično stran bivanja.

Kaos, ki smo ga v četrtek prejšnjega tedna premierno doživljali na odru Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici, je v grobih obrisih prav to – strašna težava bivanja, ki pa jo je režiser Diego de Brea s kontrarpunktično natančnostjo opremil še z dobrim ščepcem grenkega humorja, sarkazmom, kar je na eni strani razbremenilo avditorij primeža neprijetnih občutkov, po drugi strani pa celo stopnjevalo tragično razpoloženje, oziroma sočustvanje s tremi osrednjimi (in edinimi) ženskimi liki v uprizoritvi.

Tri usode ženskih likov

Sofija (Mojca Funkl) je učiteljica, poročena in mati dveh otrok. Močno je vznemirjena zaradi nazorov nove ravnateljice in napovedi zaprtja šole. Julija (Ana Facchini) je psihoterapevtka in se v popolnem nasprotju z etiko

svojega poklica s svojim pacientom (Žiga Udir) lahko miselno zaplete v ljubezensko razmerje. Njena sestra Emmi (Medea Novak) pa je novinarka in ne uspe razrešiti zakonske krize ter se ob ločitvi sooča s sodnim bojem za skrbništvo. Boj izgubi. Za vse tri je značilno, da živijo v neznosnem čustvenem pomanjkanju. Hrepnijo po ljubezni in toplini, ki ju ni od nikoder, kajti čustva je naš čas pohodil, ni jih več, človek postaja zaradi tega čedalje bolj odtujen in prepoln problemov in vprašanj, ki jih ni zmožen razrešiti.

Poudarek uprizoritve je prav na tem: čustev ni, ljubezni tudi ne, kako naj bomo potem srečni? Strašljivo vprašanje, ki bi ga bilo treba razrešiti, preden zdrsnemo čez rob v območje nič.

Režiser Diego de Brea je v tematiziranju in poglobljanju psiholoških ujedov mojster, kar je prezentiral tudi v novogoriški uprizoritvi. Ta ni nikoli zdrsnila čez mero, obup protagonistk je bil izrazito introspektivne narave, kazal se je tudi v nevrotičnih gibih, mimiki.

Tri usode so igralke izrezale suvereno. Mojca Funkl je svojo Sofijo zarisala dvoumno, najprej kot zelo negotovo žensko, ki si ni ne upa, ki v poklicu ni uspešna in ne bo naredila kariere. A to je bila le kulisa, ki jo je Funklova dobro postavila, kajti na koncu se izkaže, da je prav Sofija edina s pozi-

tivnim razpletom osebne in družbene zgodbe. Postane ravnateljica. Psihoterapevtko Julijo je Ana Facchini oblikovala absurdno v smislu, da je bila Julija sama potrebna največje pomoči s svojim hlastanjem po ljubezni, v kateri spet in spet doživlja poraze. Je vseskozi nemirna, vrtinči roke, prste, išče, išče, a ne najde. Njen pacient na ta način ne more ozdraveti, na kar pokaže Žiga Udir s svojim nastopom običajnega človeka, ki živi v kaosu: ko sem s teboj, Julija, si želim biti s svojo ženo; ko sem s svojo družino, si želim biti s tabo. V moji glavi je ena sama zmešnjava. Medea Novak pa je Emmi vodila od nastopaškega uvoda do končnega zloma. Odvisnica od tablet in alkohola, ne more skrbeti za svojo hčerko Saro, ker je tudi zaradi službenih obveznosti ni nikoli doma. Zato hčerko izgubi. Tragičen lik.

Usode človeka v tem svetu

Intenzivna predstava torej, ob kateri se grenko nasmeh-nemo, a nam smeh ostane v grlu kot cmok ob prikazu usod, ki so usode in mesto človeka v tem svetu. Zato je *Kaos* na odprti črni sceni zamisli opozorilo pred resničnim kaosom. Človek se mu lahko zoperstavi le z novim odkritjem čustvenosti, solidarnosti in človečnosti.

Delo finskega dramatika Myllyaha je prevedla Julija Potrč Šavli.

Čustev ni,
ljubezni tudi ne,
kako naj bomo
potem srečni?
Strašljivo
vprašanje ...

Mittelyoung: začetek v Novi Gorici

Mittelyoung se za slavnostno odprtje letos iz Čedadada seli v Novo Gorico. V mali dvorani SNG Nova Gorica se bo v četrtek začela tretja izvedba festivala, namenjenega mladim umetnikom do 30. leta. S tem, tako umetniški vodja Mittelfesta Giacomo Pedini, »nismo le zamenjali prizorišča, temveč smo naredili še en pomemben korak v smeri mednarodnega dogajanja v okviru GO! 2025«. Otvoritveni večer bosta oblikovali dve cirkuški predstavi: ob 18. uri bo Pietro Barilli nastopil s predstavo *Quieto Parado*, ob 21.30 pa Kolja Huneck s projektom *CM_30*. **Bip**

Črna komedija Ženske like so odigrale Ana Facchini, Medea Novak in Mojca Funkl PETER UHAN/SNG NOVA GORICA